

Partnerpäeva töötubade lühikokkuvõtted

14.02.2018

1. Metsandus ja looduskaitse

Metsanduse töötoas arutati peamiselt MAK2030 koostamise protsessi üle – kes on need huvigrupid, keda tuleks kaasata? Kuidas tuleks kaasata? Milline peaks olema kaasamise protsess? Arutelust selgus, et nii palju kui on osapooli on ka erinevaid arvamusi, oluline leida ühisosa. Küll aga tõdeti, et näiteks puhas mets, st jäätmete vaba mets ja loodus, on kindlasti see ühisosa, mida kõiki ühendab.

Metsanduse arengukava peab olema pika vaatega ühiskondlik kokkulepe. Kaaluda võiks dokumendile ülevaatlükuma nime andmist.

Metsanduse suunamisel peavad sõna saama kõik soovijad, avalikkusele peab protsessi seisust olema jooksev ülevaade. Kaasatute ring tuleb hoida avatuna.

Metsanduse arengukava peab tasakaalustatult kajastama kõike metsadega seonduvat – puidu väärindamine, elustiku kaitse, jahindus, mullakaitse, maastiku sidusus, keskkonna järelevalve, prügi jne.

Senisest rohkem on vaja pilti tuua loodusturism, maaomanikud, omavalitsused, pühapaigad, kõrvalkasutus (mesindus jt), samuti tavakodanikud riigimetsa kasutuses. Vähem tähelepanu saanud teemadest tuleb lauale tuua maastikuplaneerimine, mullakaitse.

Olulised on alusuuringud – kehtivate arengukavade (MAK, LAK) täitmise analüüs, küsitlused maaomanike ja tööstuse plaanide kohta.

Keskkonnaministeerium on Vabariigi Valitsuses keskkonna eesmärkide esindaja, aga me pole selles üksi.

2. Vesi ja meri

Arutati Läänemere halva seisundi põhjuste üle, sh vetikate lagunemise tulemusena tekkiva lõhna probleemi lahendusi Tallinna lahes. Tunti huvi, milliseid reaalseid meetmeid kavandatakse Tallinna lahe probleemi lahendamiseks? KeM korraldab sel kevadel- suvel vetikate välja korjamise ranna-alalt.

Räägiti ravimijääkide probleemi üle ja tuleviku arenguid ravimijääkide regulatsiooni osas. Tunti huvi, millal kavandatakse nõuete kehtestamist ravimijääkidele? Eestis toimub hetkel ravimijääkide olukorra kaardistamine, mistõttu konkreetsete piirnormide täiendamine ei ole esialgu päevakorras, kuid konkreetsete meetmete väljatöötamise osas toimub aktiivne tegevus. Leiti, et eelkõige tuleb ravimijääkidega tegeleda nende tekkekohas. Eesti Vee-ettevõtete Liit (EVEL) tõi välja, et oluliselt enam peaks riik panema ressursi tarbija teadlikkuse tõstmiseks, et nad ei juhiks ohtlikke aineid kanalisatsiooni. Tööstuste teadlikkust tuleb samuti tõsta, et soodustada eelkõige eelpuhastite rajamist.

Arutati riikliku ja omaseire korraldamise põhimõtete üle, et keskkonnast usaldusväärsemat infot saada ning efektiivsemalt probleemseid väljalaskmeid avastada. Tehti ka ettepanek, et omaseiret võiks teha ettevõtete asemel riik ja riik peaks rohkem seiret tegema.

Tööstused tõid probleemina välja selle, et eelpuhastite toetuse summa on nende hinnangul ebapiisav.

EVEL leidis, et vee hinna taskukohasuse ja veeteenuse jätkusuutlikkuse samaaegne saavutamine on suur väljakutse.

Uuriti, kas KeM kavandab rangemaid nõudeid põllumajandusele, kuna sealt tuleb suur osa koormusest. KeM selgitas, et hetkel mitte, kuna värskest on nõudeid juba karmistatud.

Keemiatööstuse Liit tänas KeM-i ühisveevärgi ja kanalisatsiooni seaduse väljatöötamise kaasamise eest.

3. Kalandus

Lõhe ja meriforelli arvukust piirab elupaikade vähesus (paisud), kala võiks olla rändetee avatuse korral olla kõvasti rohkem, strateegiliste paisudega tuleb aktiivselt tegeleda. Harrastajad tegid ettepaneku teha kutseliste kaluritega enam koostööd paisude avamiseks ja röövpüügi ohjamiseks (nn vabatahtlik kudekaitse).

Kutselistele kaluritele tõstasid lõhe ja meriforelli püügikorralduse küsimused, kas püük jõgedes ikka peaks olema avatud, nakkevõrk pole harrastuspüügi vahend, püügiaruandlus peaks olema kutselisele ja harrastajale ühesugune. Kutselistele rannakaluritele teeb muret Soome lahe lõhekvoot, mis ei ole piisav normaalse püügi teostamiseks, tuleks vältida püügi sulgemist. Tutvustati Pärnu jõe potentsiaalset suudmeala piirangut, harrastuspüüdjad tundsid muret selle piisavuse üle, kavandatud on ca 1 km suudmes ja muulide taga (nt Lätis Salacgriva jões on 3 km suudmeala keeld).

4. Maapõu

Maapõues räägiti ühelt poolt põlevkivi ressursi jaotusest ning eelispiirkondade uuringutest, kuid teiselt poolt tõusetus põlevkivi kaevandamisest väljumise strateegia küsimus. Põnevaid küsimusi tõusetus teisi: aheraine kasutamise võimalikkus, hästilagunenud turba uued ja vanad kasutusvõimalused, omavalitsuste "VETO" lubade menetluses, graniidi kaevandamine. Esitati ettepanek, et paralleelselt põlevkivi ressursitasude küsimuse lahendamise, tuleks tegeleda ka ehitusmaavarade ressursitasudega.

5. Jäätmed ja ringmajandus

Olmejäätmete liigiti kogumise ja ringlussevõtu suurendamine

Riigil peavad olema strateegilised, kuid samas selged eesmärgid. Nende saavutamiseks peavad olema reaalsuses toimivad meetmed. Koostööpartnerid märkisid, et ettevõtete jaoks on vajalik üldine stabiilsus ja majanduslik motiiv – sellisel juhul on ettevõtetel ka valmidus investeerida. Samas maksustamise kontekstis toodi välja vajadus arvestada Eesti inimeste maksujõuga. Toimivate lahenduste väljatöötamisel peab kaasama kõik puudutatud erialaliidud.

Ringmajanduse strateegia ja ökoinnovatsioon

Koostööpartnerid toetasid vajadust koostada terviklik ja laiapõhjaline strateegiline arengudokument, millega oleks paika pandud ühtsed alused ja suundumused edasiste tegevustele. Samas just rakendamise mõttes peab fookus olema prioriteetidel, nt võiks selle lahendada sektoripõhiselt. Alustada tuleks terminite (nagu nt ringlussevõtt) ja meetodikate täpsustamisest, arvestades nii EL-i kui Eesti spetsiifikat (nagu nt hajaasustus) – selline lähenemine aitab tuvastada järgmised probleemid. Koostöö sidusrühmadega – nii riigiasutused, ettevõtted kui erialaliidud – peab olema varajane ning laiapõhjaline.